

УДК 728.1

СТАЛА АРХІТЕКТУРА

Ромашко Катерина Русланівна, студентка, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,

Кузьменко Тетяна Юрївна, старший викладач кафедри архітектури та містобудування, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

Стала архітектура (sustainable architecture) – архітектура, що поєднує естетичні позиції автора та часу і соціально-економічні, інженерно-технологічні і природно-екологічні вимоги, що базуються на принципах сталого розвитку.

Разом з терміном «стала архітектура» вживають такі поняття, як «зелена архітектура», «екологічна архітектура», «архітектура високих технологій», «біокліматична архітектура». Кожне з цих понять має відношення до технології будівництва та експлуатації будівель, метою якої є зниження рівня споживання енергетичних і матеріальних ресурсів при одночасному збереженні або підвищенні якості будівель і комфорту їх внутрішнього середовища.

Пошуки нового в архітектурі ведуться на тлі глобальних структурних процесів в культурі, викликаних приходом інформаційної епохи, розвитком індустріального суспільства, природно-кліматичними змінами.

Роль технологій у створенні сталої архітектури величезна. Ці технології отримали назву «зелених» і визначаються як економічно безпечні інноваційні технології, що дозволяють скоротити споживання ресурсів і негативний вплив на навколишнє середовище при збереженні їхньої економічної ефективності.

В результаті застосування енергозберігаючих технологій з'явилися так звані «пасивні» будинки, що практично не потребують надходження енергії ззовні. Наступним етапом стає еволюція енергоефективних будівель щодо зниження негативного впливу на природу і здоров'я людини. На перший план виходить використання екологічно чистих матеріалів, використання безпечних технологій при зведенні будівлі, ефективне використання енергії та ресурсів. На цьому етапі пасивний будинок змінюється активним. Активний будинок не тільки сам забезпечує себе енергією, але і накопичує надлишок згенерованої енергії, яку можна використовувати для інших потреб. Вершиною розвитку «зеленого» будівництва стає стала архітектура, що дозволяє створювати комплексні проекти, що задовольняють потребам людини, зберігаючи при цьому навколишнє середовище протягом усього життєвого циклу будівлі. Можна говорити про еволюцію в сфері будівництва від енергоефективної архітектури – до зеленої архітектури і далі – до сталої архітектури.

Аналіз практики зеленого будівництва та сталої архітектури дає підставу виділити дві основні риси сталої архітектури: екологічність і використання високих технологій.

Критеріями відповідності об'єктів вимогам сталості стали рейтингові системи оцінки. Найбільшого поширення отримують три міжнародні рейтингові системи: американська LEED, британська BREEAM і німецька DGNB.